



Framhald av síðu 8

dømi, sum sær soleiðis út: Ein trolari fer út at fiska. Hann hevur 4 tóg í døgnið, sum eru 24 sm. hvørt, ella, hann tógar 100 sm. í døgnið og fær ein fisk fyri hvørjar 60 m. hann tógar. Ein sm. = 1.852m. Fiskarið verður tá:

$1.852 \times 185.200 \text{ m}$: (dividera) 60 = 3.087 fiskar. Um vit siga, at meðalvektin er 5 pund pr. fisk, verður tað: $3.087 \times 5 = 15.435$ pund. Túrin varar í 10 dagar. $15.435 \times 10 = 154.350$ pund.

Vit kunnu sammeta hetta við eitt garn, sum er 60 m langt. Um vit fáa ein fisk pr. garn, ella, um tað er lína, 60 m = 30 favnar, t.v.s. ein fisk fyri 30.

hvønn húk, so høvdu vit ikki sett aftur. So her sæst skiliga, hvør reiðskapur trýstir stovnin mest. Citat endað.

Hóast langt er fráliðið, síðan hetta varð skrivað, og nóg hevur verið tosað um, hvussu vit kunnu bjarga fiskastovnunum, eru veruleikin tann, at støðan heldur er versnað enn batnað.

Eg kann sum dømi samanbera fiskiskapin við línu hjá okkum, heystið 1977 og heystið 1987. Leiðirnar, vit royna á, eru tær somu, men fiskiskapurin er ikki tann sami.

Í 1977 var veiðan pr. stamp í sept. 167 pund, í okt. 183 pund. nov. 177 pund og í desember 163 pund. Í meðal fyri heystið 1977 var veiðan pr.

stamp, á 4 stk., 173,3 pund.

Higartil í 1987 er veiðan pr. stamp í sept. 89,5 pund, okt. 94,4 pund og november 74,3 pund. Í meðal fyri heystið 1987 er veiðan pr. stamp, á 4 stk., 84,7 pund.

Afturgongdin í vekt pr. stamp er 51,1%.

At eingin toskafiskur er, kemst av, at teir góðu árgangirnir, sum vóru á veg, blivu troyttir so ómetaliga hart. Vit vita, at veturin 1985-86, og langt út á summarið 1986, kom heilt nóg av smáfiski upp á land. Hvar hann bleiv fiskaður, veit eg ikki so akkurát, men innarlaga á Mýlingsgrunninum og vestan fyri Mykines, har lossaðu trolarnir upp av tí ár-

ganginum, og at teir blivu lidnir við hann, tað gongur sjón fyri søgn. Teir koma at kalla ikki har longur.

So, um vit til dømis tóku tann kassan á Mýlingsgrunninum, sum er friðaður frá hálvum oktober til fyrsta januar tað er R.V. N.V. úr Mykineshólmi til R.V. N. úr Eiðiskolli, og 5 sm. út frá grunnlinjunum, og søgdu sum so, at hann bleiv friðaður alt árið fyri troling, ella hann hevði havt verið friðaður, so hevði helst meira verið at fingið, bæði við trolu og línu, tí í hesum kassa eru góðar smáfiskaleiðir.

Innan fyri hendan kassan plaga trolbátarnir um summarið at hava ein kassa. Um vit nú hugsaðu okkum, at tann kassin bleiv fluttur 5 sm. út frá landi, út í hin kassan, hevði tað kunnað blivið betur møguleiki hjá teimum, sum fiska við línu um summarið. Tað eru nógvir, sum rógva út við smáum bátum, og brúka ta hýsuleiðina.

Nóg hevur verið, og verður framvegis tosað um, hvat gerast kann, at bota um støðuna hjá fiskastovnunum, men tíværi siggjast ikki nógvit ítekiligt úrslit.

Sjálvt um royndir hava verið gjørdar við »alternativari« veiðu, t.d. svartkjaftaskipum og djúpvatnstrolarum, er trýstið ikki minkað at stovnararnar, sum nú hava verið í vanda í eini 10 ár. Heldur er tað syrgiliga (og kanska heldur óvantaða), hent, at stovnararnir, sum djúpvatnstrolarnir skuldu troyta, ikki toldu tað »knappliga« trýstið, so skipini nú av og á royna nakað innari, enn meiningin var í byrjanini.

Viðvíkjandi svartkjaftavinnuni, hevur hon ikki givið tað stóra av sær higartil, men vóni eg, at tað fer at eydnast teimum, sum royna hesa vinnu. Greitt er, at skal vinnan hava nakran møguleika at bera seg, so má sigast, at teir, sum virka fiskin umborð, arbeiða á røttum grundarlagi. Tað gevur

Minningarorð um Anton Einarsson, Tvøroyri



Friggjamorgunin hin 06.11. andaðist Anton Einarsson á Suðuroyar Sjúkrahúsi, 59 ára gamal.

Anton var sonur Paulinu, vanliga nevnd Paulina í Sornhúsinum, og Steffan Einarsson.

Tað kom okkumilla við, tá vit fingið deyðsboðini, at Anton var farin.

Vit høvdu arbeitt saman allan tórðsdagin, og var hann tá væl hýrdur og í góðum lag sum altíð.

Anton fór ungur til sjós, og var hann sjómaður inntil heilsan fór at bila, og hann mátti leggjast upp á land. — Hann fekk sær

arbeiði á landi, har hann altíð var virkin til deyðin bráðliga kvetti livstráðin.

Anton var góðlyðin og trúgvur móti sínum kærur. Har var altíð gott samanhald í familjuni, og tungur kennist saknurnin, nú Anton ikki er meira.

Góði Anton. — Nú tú ert farin, vilja vit altíð goyma minnið um teg sum ein trúgvan og góðan vin, ið vildi øllum væl. Svárur kennist saknurnin hjá systkj-unum, ið hava mist ein góðan bróður.

Hvil í friði! Við djúpastu samkenslu

Torolv Hammerfoss & Hans Samsonsen

er samansjóðað, frá kynu til alheimin. Hvussu gerandisdagurin og tað ófatiliga úti í rúmdini eru samangreidda: »gerandislutur og rúmur heimur / komin saman í ringe«. Tað er ein uppliving at lesa »Grind«, og tað eydnast høvundinum at fáa teg at halda teg gruna heilt fitt av tí, tú annars bert í litlan mun órar.

Framkomna landið

Í endapartinum eru settar tær yrkingar, sum eru skrivaðar antin til ávisar persónar ella ávisar hendingar. Vanligar tilbúðaryrkingar eru tær tó ikki, tí tað eru tær alt ov vandnar og altíð fullkomiliga í samsvari við teirra evni. Samanber t.d. yrkingina til Heðin Brú við hana til William Heinesen, og vita um tú ikki ert samdur í, at tær hvør sær lýsa liv og skaldskap hjá hesum við teirra sermerktu eyðkennum. Lit eisini at yrkingini til vigsluna av Norðurlandahúsinum, og hygg hvussu hon um somu tíð er beinrakin og skemtilig.

Tann langa yrkingin »Heima« peikar aftur til nakrar av teimum fyrstu yrkingunum í savninum og kanska serstakliga til »Heimkoma«, sum hon ikki er ólik, tó beiskari. »Heimkoma« var sum ein vitjanarferð heim, ein steður við tilvildarlígunum eygleiðingum, meðan »Heima« sigur frá stóri kunnleika og neyvari sundurgreining av fyrbrigdum. Her verða nýttir upp í kaggar av speisemi, tá sigast skal frá landinum, sum framvegis liggur í sjónum, »men alt var gjørt / fyri at minka sum mest um brekið«. Hver eigur heiðurin av, at landið er so framkomið, er eyðsæð:

og tað var øllum greitt,
at tað sum skapaði alt undrið,
var dirvið og bjartskygnið

hjá teimum vinnulívsmönnum,
sum upp á landsins rokning
tordu at seta sínar ognir í veð.

Nóg annað er eisini broytt í landinum, og sjálvt gerandisdagurin hjá teimum smæstu er merktur av »framstígunum«: »sjálvt børnini raknaðu við / og vistu at tey skuldu hyggja / fyrst til vinstru / og so til høgru, / skuldu tey hava nakran kjans / her í livinum«. Hetta kann fatast á meiri enn ein hátt, tí finnast ikki onkrir, sum hava hugt »fyrst til vinstru / og so til høgru«?

Móti endanum av yrkingini gerst høvundin næstan óndur, tá hann flytur tankarnar hjá teimum maktmiklu til teirra endaliga úrslit, eitt úrslit sum hugsunarliga ikki er longri av leið, enn at málmað hevur verið um tað:

Jú, viðhvørt kundi tað vera nógvu fyrri,
og kenslan vaks so líðandi hesi árin,
at í grundini
var alt blivið nógvu for stórt
tí eitt so lítið land,
burturslottið úti í tí stóra havinum,
úti í svartasta ongum.

»Hús úr ljóði« er vøkur bók, og innihaldið er merkt av tí eyðkenda vandna málburðinum og beinraku myndunum hjá Gunnari Hoydal. Orðingarnar taka tíðum lesaran av bóli, eisini tí sjónarhornið mangan er óvanligt, er onkursvegna rangvørgt, og fær okkum júst tí at siggja nýggjan byttisskap, men eisini nýggj brigdi. Í stuttum kann savnið skirast at vera skemtiligur, speisamur álvari, og um høvundin kann sigast, at hann hevur ein feril av einum moralisti í sær.

Jógvan Isaksen

møguleika at fáa bestu góðsku og bestu úrtøku.

Í meðan tað blivur tosað um fiskastovnararnar, kann eg ikki lata vera við at hava eina áheitan á Løgting og Landsstýri: Umhugsjið væl, hvat ið hendur, um øll skipini fara á húsagang. Stuðlið fiskivinnuni har, tað er neyðugt, og minnst til, at alt fyrirtakssemi, sum er í hesum landi, skal gjaldast av fiskastovnunum.

Sjálvandi skulu vit hava berghol Kaldbak-Signabæ, av Saltnesi til Strendur, tunnil undir Vestmanna-sundi og mangt annað, men minnst til, at fyrst skulu vit fáa alla útlandska arbeiðsmegi av

aftur landinum, og fiskivinnuna í rættlag aftur. Síðani fara vit til arbeiðis við teimum kr. og oyrum, sum fiskastovnararnir hava at lata.

Hóast nógvi kundi verið at lagt afturat, vil eg enda her við at siga, at tann parturin av samfelagnum, sum hevur møguleikar at steðga skeivu gongdini, eru tey fólk, ið vit hava valt at sita á Løgtingi, og tey, sum eru í Landsstýrinum. Tað er lógið, at tey, heldur enn at lurta eftir tilráðingum frá fiskifrøðingum og t.d. Fiskivinnuráðnum, geva loyvi at byggja og keypa skip til at troyta hesar ovurfiskaðu stovnararnar.